

KANADA

KANADA BAŞBAKANI GELECEK SEÇİMLERDE DE ADAY

Kanada Başbakanı Justin Trudeau, üyesi olduğu Liberal Parti'den 24 milletvekilinin kendisine yaptığı istifa çağrısına ilişkin açıklamada bulundu. Parti üyeleriyle "geleceğe dair" görüşmeler yaptıklarını aktaran Trudeau, partinin lideri olarak kalacağını ve bir sonraki seçimlerde dördüncü kez başbakanlık için yarışacağını belirtti. Trudeau, bu kararıyla muhalefetteki Muhafazakâr Parti lideri Pierre Poilievre'in "iktidara gelmesini engellemeyi"

hedeflediklerini ifade etti. İktidardaki Liberal Parti'den 24 milletvekili, "gelecek seçimlerde yenilgi endişesiyle" partinin lideri ve Başbakan olan Trudeau'ya 28 Ekim'e kadar istifa etmesi için çağrı yapmıştı. Kanada Parlamentosunda 153 Liberal milletvekili bulunuyor.

GAZETE OKSİJEN

ABD

TRUMP, ABD'NİN HİTLER'İ Mİ OLACAK?

Amerikan tarihinin belki de en kritik seçimi için geri sayım sürerken gündem ve söylemler giderek sertleşiyor. İlk işaret fişeği, geçen hafta Trump döneminin genelkurmay başkanı Mark Milley'in "O gelmiş geçmiş en tehlikeli insan. Akli dengesinin bozuk olduğuna dair ve benzeri konularda şüphelerim vardı. Ancak şimdi onun köküne kadar faşist olduğunu ve bu ülke için en tehlikeli kişi olduğunu biliyorum" sözleriyle atıldı. Onu, Trump'ın eski özel kalem müdürü ve sağ kolu olan John Kelly'nin, "eski

başkanın genel anlamıyla faşist tanımına uyduğunu" söylemesi izledi. Kelly'nin verdiği örnek, Trump-Hitler karşılaştırmalarını daha da alevlendirdi.

GAZETE OKSİJEN

HOLLANDA CEZAEVLERİNDE TUTUKLU SAYISI NASIL AZALIYOR?

Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Türkiye, İngiltere, Brezilya... Bunlar cezaevlerindeki tutukluların sayısının arttığı ülkelerden sadece bazıları. Nüfusu yoğun olan bu ülkelerde mahkûm sayısı artarken Hollanda'da ise cezaevleri boş duruyor. Bu cezaevlerinden bazıları kültür merkezi ya da otel olarak kullanılıyor. Sebebi ise cezaevinde bulunanların sayısının azalması. Hollanda'nın cezaevinde tutulanların sayısını azaltmadaki başarısı, birkaç sebebe dayanıyor:

Hapis cezalarının süresi, suç işleme oranlarındaki değişim, infaz kanununda reform, yargı kurumlarının işleyişi, ceza kurumları ile hükümlülerin topluma kazandırılmasının masraflı olması ve bunlara dair kanuni düzenlemeler.

DW

AB DÜZENSİZ GÖÇMENLERİ DAHA HIZLI GERİ GÖNDERECEK

Brüksel'de düzenlenen Avrupa Birliği Liderler Zirvesi'nde, yasa dışı yollardan Avrupa'ya gelen ve iltica talepleri reddedilenlerin geri gönderilmesini hızlandıracak önlemler kararlaştırıldı. Bunun için diplomasi, kalkınma, ticaret ve vizeler de dâhil olmak üzere AB'nin tüm politikaları ile araçlarını kullanılmasını talep eden liderler, Avrupa Komisyonunu da "acilen" konuyla ilgili yeni bir yasa teklifini sunmaya davet etti. Geçen sene AB'de otu-

rum hakkı bulunmayan, ayrılması istenen 484 bin kişiden ancak yüzde 20'sinin ülkelerine geri döndüğü belirtiliyor.

DW

ÇİN, ABD İÇİN NE KADAR CİDDİ BİR ASKERİ TEHDİT?

Amerikalılar artık Çin'i bir tehdit olarak görüyor. Tayvan'ın işgali veya Güney Çin Denizi'nde meydana gelecek daha fazla provokasyon, Amerikan ve Çin orduları arasında açık bir çatışmaya yol açabilir. Peki, Çin şu anda Amerika Birleşik Devletleri için ne kadar büyük bir askeri tehdit?

WASHINGTON POST

MEDYASCOPE

ESKİ BİR FETHULLAHÇI'NIN ÖNGÖRÜSÜ: "BAŞA ABDULLAH AYMAZ GEÇER; AMA ESAS LİDER MUSTAFA YEŞİL OLUR"

Gazeteci Ruşen Çakır, Fethullahçı şebeke içindeki iktidar mücadeleleri hakkında sosyal medyada paylaşımlar yapan, yazılar yazan Abdullah Denikul kod isimli kişiye bir dizi soru yöneltti. Çakır'ın Denikul'a yönelttiği sorulardan biri, "Gülen ölürse, neler yaşanır?" oldu. İşin ilginç, Çakır'ın cevapları almasından yaklaşık yarım saat sonra Fethullah Gülen'in ölüm haberi geldi.

MEDYASCOPE

MAHFI EĞİLMEZ YAZDI: "DÜNYANIN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ VE TÜRKİYE"

Mahfi Eğilmez kişisel blogundaki yazısında, dünya ekonomisinin görünümünü ve bunun Türkiye'ye olan etkilerini değerlendirdi. Eğilmez'in yazısı Medyascope'ta yayınlandı. IMF'nin yeni yayınlanmış olan World Economic Outlook raporundaki verileri kullanarak dünyanın ekonomik görünümü ve gidişini, analize Türkiye'yi de katarak değerlendirmeye çalıştığı yazıda Eğilmez, gelecekteki olası senaryoları değerlendiriyor.

EKONOMİ

REUTERS

BULGARİSTAN

BULGARİSTAN'DA 4 YILDA 7 SEÇİM

Bulgaristan halkı, son dört yıl içinde yedinci kez yapılacak erken seçim için Pazar günü sandık başına gidiyor. Ülkedeki parçalanmış siyasi partiler istikrarlı bir koalisyon kurmakta zorlanırken, seçmenler sonuçlar konusunda giderek daha ilgisiz hale geliyor. Avrupa Birliği'nin en fakir üyesi ve en yolsuz ülkelerinden biri olan Bulgaristan, 2020'de gerçekleşen yolsuzluk karşıtı protestoların merkez sağ GERB partisi liderliğindeki koalisyonu devirmesine neden olmasından bu yana çalkantılı bir

dönem yaşıyor. Sofya merkezli Alpha Research anket şirketinin Perşembe günü yayınladığı bir anket, GERB'nin oyların %26,5'ini alarak önde olduğunu gösteriyor. Reformist We Continue the Change (PP) partisinin oyları %14,9 iken aşırı milliyetçi Rus yanlısı Revival partisinin oyları %14,2'ye ulaşıyor.

Analistler, Bulgaristan'ın büyük etnik gruplarından Türk azınlığını temsil eden ve son seçimlerde sağlam bir oy bloğu oluşturan Hak ve Özgürlükler Hareketi partisindeki bölünmenin, koalisyon kurmayı daha da zorlaştırdığını söylüyor. Alpha Research verilerine göre, katılımın %30 ile %32 arasında olması bekleniyor. Bu oran, 1990'larda %75'in üzerindeydi ve sadece üç yıl önce yaklaşık %50 civarındaydı.

GÜRCİSTAN'DA MUHALEFET SEÇİM SONUÇLARINI NEDEN TANIMIMYOR?

Gürcistan'da 26 Ekim'de iktidar partisinin kazandığı açıklanan seçimlerde usulsüzlük olduğunu savunan muhalefet protestolara başladı. Seçimlerden iktidardaki Gürcü Rüyası Partisi'nin yüzde 54 oyla galip çıktığı duyuruldu. Muhalefet, seçimlere hile karıştırıldığını iddia ederek sonuçlara itiraz etti. Batı yanlısı Gürcistan Cumhurbaşkanı Salome Zurbishvili "seçim sonuçlarının değiştirildiğini" öne sürerek muhalefet seçmenini protestoya çağırdı.

BBC

AB'NİN 2025 BÜTÇESİ ARAŞTIRMA, SAĞLIK, EĞİTİM VE İKLİM EYLEMİNE ODAKLANACAK

Avrupa Parlamentosu, insanların yaşamlarını iyileştirmeye, rekabet gücünü artırmaya ve güncel zorluklarla mücadelede odaklanan bir 2025 yılı AB bütçesi talep ediyor. Avrupa Parlamentosu Üyeleri, 2025 taslak bütçesi için taahhüt ödeneği toplam seviyesini yaklaşık 201 milyar avro olarak belirledi. Bu, geçen Haziran ayında gerçekleşen Komisyon'un önerisinden 1,24 milyar avro daha fazla bir rakam.

Parlamento, sağlık sorunlarıyla başa çıkmayı, gençleri desteklemeyi, tarım ve kırsal alanları geliştirmeyi, doğal afetlerden etkilenen insanlara yardım etmeyi, iklim eylemini güçlendirmeyi, göç ve güvenlik ihtiyaçlarını yönetmeyi, ayrıca jeopolitik ve insani krizler yaşayan komşu bölgelerdeki AB desteklerini artırmayı hedefleyen programlara bütçeyi artırmak istiyor. AP, Konsey'in önerdiği 1,52 milyar avroluk bütçe kesintilerini geri alarak ödeme ödeneklerini 153,5 milyar avro olarak belirledi. AB, toplam 450 milyon nüfusu olan 27 ülkeye hizmet veriyor. Bu veriler göz önüne alındığında, yıllık AB bütçesi aslında nispeten küçük kalıyor. 2021-2027 yıllarına ait bütçe, 160-180 milyar avro civarında. Bu bütçe, 5.6 milyon insana hizmet eden Danimarka'nın ulusal bütçesine neredeyse denk gelirken, 38 milyon insana hizmet eden Polonya'nın bütçesinden yaklaşık %30 daha küçük kalıyor.

EUROPARL

BAŞKANLIK YARIŞI KIZIŞIYOR: “ÜÇÜNCÜ ADAYLAR, STATÜKOYU SARSABİLİR”

ABD’de başkanlık seçimleri yaklaşırken, Demokrat Kamala Harris ve Cumhuriyetçi Donald Trump arasındaki yarış giderek kızışıyor. Ancak üçüncü parti ve bağımsız adaylar, kritik eyaletlerdeki oyları çekme potansiyeline sahip. Harris, sosyal adalet ve iklim değişikliği gibi konulara odaklanırken; Trump göç kontrolü ve düşük vergilerle iş dostu politikalar vaat ediyor. Liberteryen aday Chase Oliver, hükümetin küçültülmesi ve serbest piyasa

politikaları ile dikkat çekiyor. Yeşil Parti adayı Jill Stein ise çevrecilik ve sosyal adalet konularını ön planda tutuyor. Bağımsız aday Robert F. Kennedy Jr., Trump’ı desteklediğini açıklayarak yarıştan çekildi. Diğer bağımsız aday Cornel West, sosyal adalet ve ekonomik eşitlik odaklı politikalarıyla öne çıkıyor. Bu üçüncü adayların oyları, seçimlerin sonucunu etkileyebilir.

EURONEWS

BRICS ÜLKELERİ BUGÜNE KADAR NE BAŞARDI?

Genişletilmiş BRICS, dünya nüfusunun yaklaşık %45’ini (3.6 milyar kişi) ve 28.5 trilyon dolarlık nominal GSYH’yi temsil ediyor. BRICS, şu anda küresel GSYH’nin %36’sını oluşturarak G7’yi (%29.3) ve AB’yi (%14.5) geride bırakıyor. BRICS ülkeleri, topluca küresel ham petrol üretiminin %45’ini ve global ihracatın %25’ini gerçekleştiriyor. Ayrıca, BRICS ülkeleri, küresel altın rezervlerinin %20’sinden fazlasına sahip; Rusya ve Çin, bu rezervlerin başında geli-

yor. Sonuç olarak, BRICS, gelişmekte olan ülkelerin işbirliğini güçlendirmek, ekonomik büyümeyi desteklemek ve küresel piyasalardaki etkisini artırmak amacıyla önemli adımlar atmaya devam ediyor.

SPUTNIK

HAMAS'IN YENİ LİDERİ HALİD MEŞAL'DEN İSRAİL'E 'SINVAR FIRTINASI' UYARISI

Hamas'ın yeni lideri Halid Meşal, İsrail'e yönelik "Sinvar fırtınası" uyarısında bulundu. Bu açıklama, Yahya Sinvar'ın öldürülmesinin ardından Hamas'ın kararlılığını ve askeri stratejisini sürdürme niyetini vurguluyor. Meşal, Sinvar'ın cesaretini ve mirasını onurlandırarak, Hamas'ın direnişine devam edeceğini belirtti. Bu durum, bölgede gerginliği artırma potansiyeline sahip. Meşal, İstanbul'da düzenlenen bir anma töreninde video bağlantısıyla Sinvar'a saygılarını sundu. Ayrıca, Hamas'ın "şehitler yoluna" sadık kalacağını vurgulayarak, uluslararası müttefiklerin artan ateşkes çağrılarına rağmen mücadeleden vazgeçmeyeceklerini ifade etti. Sinvar'ın ölümü, Hamas içinde belirsizlik yaratırken, İsrail de Gazze'deki saldırılarına devam etme kararlılığını sürdürüyor.

EURONEWS

ALMANYA'DAN 6 ÜLKENİN AB ÜYELİĞİNE TAM DESTEK

Almanya Başbakanı Olaf Scholz, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Kosova, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'ın Avrupa Birliği'ne katılım sürecinin hızlandırılmasını ifade etti. 10. Berlin Süreci Zirvesi'nde, bu ülkelerin AB'nin sınıflandırılması için 10 yıl daha beklememeleri gerektiğini vurgulandı. Scholz, ülkelerin birlikte katılımlarının önemine dikkat edilmediğini, geçmişteki çatışmaların iş birliğini zorlaştırdığını belirtti. AB Komisyonu Başkanı

Ursula von der Leyen ise, bu toplantının 10 yıllık değerlendirmeleri için bir fırsat olduğunu söyledi. Von der Leyen, ortak strateji pazarının genişletildiğini vurgulayarak, Batı Balkan ülkelerine yönelik yeni eylem planlarının imzalandığını duyurdu. Ayrıca bu süreç için 6 milyar avroluk yatırım yapılacağını belirtti.

INDYTURK

PUTİN'İN EV SAHİPLİĞİNDEKİ ZİRVEDE BİR KONUK ÖNE ÇIKTI: ERDOĞAN

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, bu hafta Kazan'da düzenlenen BRICS zirvesinde Çin, Hindistan ve İran gibi ülkelerin liderlerini ağırladı. Putin, bu toplantıda uluslararası finans sistemindeki ABD hâkimiyetine son vermek isteyen müttefiklerine kırmızı halı serdi. Zirvede dikkat çeken bir isim ise Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan oldu. Erdoğan, NATO üyesi tek lider olarak zirvede dikkat çekti. Putin'e "sevgili dostum" diye hitap

eden Erdoğan, Türkiye'nin uluslararası arenada önemli bir oyuncu olma konumunu güçlendirme çabalarını sürdürdüğünü gösterdi. Analistler, Erdoğan'ın ziyaretiyle Putin'in Batı tarafından parya olarak gösterilmeye çalışıldığı bir dönemde, kendi uluslararası konumunu pekiştirme fırsatı bulduğunu belirtiyor. Putin, 2022'de Ukrayna'ya yönelik işgali sonrasında Batı'nın kendisine karşı tavrını boşa çıkarmaya çalışıyor.

NYTIMES

PUTİN, KUZHEY KORE'NİN RUSYA'YA ASKER GÖNDERDİĞİNİ YALANLAMADI

ABD'nin, 3.000 Kuzey Koreli askerin Rusya'ya gönderildiğine dair kanıtlar olduğunu söylemesinin ardından Rusya Devlet Başkanı iddiaları geçiştirdi. Vladimir Putin, Kuzey Kore'nin Rusya'ya asker göndermesi iddialarını geçiştirirken, Pyongyang ile yapılan savunma anlaşmasının uygulanmasının Moskova'nın inisiyatifinde olduğunu belirtti. Kazan'daki BRICS zirvesinde konuşan Putin, Batı'nın Ukrayna savaşını tırmadığını ve Rusya'ya

stratejik bir yenilgi yaşatabileceğini düşünenlerin yanlgı içinde olduğunu ifade etti. ABD, Kuzey Kore'nin Ukrayna'da savaşmak üzere Rusya'ya 3 bin asker gönderdiğine dair kanıtlar olduğunu belirtti ve bu durumun Ukrayna'nın personel sıkıntısını artırabileceğini vurguladı.

THE GUARDIAN

SITMA VAKALARINDAKİ ARTIŞ, ETİYOPYA'YA 10 YILA MAL OLUYOR

İklim değişikliği, iç çatışmalar ve böcek ilaçlarına ve tedavilerine karşı artan direnç, Etiyopya'daki sıtma vakalarının endişe verici şekilde yayılmasına yol açıyor. Silahlı çatışmalar, iklim değişikliği ve sivrisineklerin ilaç direncinin artmasıyla birlikte Etiyopya'da sıtma enfeksiyon oranları hızla yükseliyor. 2023 yılı Eylül ayı itibarıyla ülkede 6,1 milyon sıtma vakası ve 1.038 ölüm kaydedildi. Tüm yıl boyunca ise toplam 4,5 milyon vaka ve 469 ölüm gerçekleşti.

Önümüzdeki aylarda vakaların daha da artması bekleniyor. Mevsimsel yağmurlar Eylül'de başlayarak sıtma sezonunu tetikliyor. Sıtma programını yöneten baş bilim insanı Fitsum Tadesse, durumun giderek kötüleştiğini belirterek, "On yıl geriye gittik" ifadelerini kullandı. Etiyopya'daki sıtma artışı, benzer biyolojik koşullara sahip ve savaşla iklim değişikliğinden etkilenen diğer ülkeler için de endişe verici bir durum teşkil ediyor.

NYTIMES

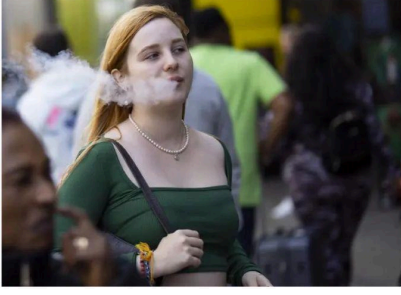
BM GÜVENLİK KONSEYİ, UNRWA'NIN LAĞVEDİLMESİ GİRİŞİMLERİNE KARŞI UYARDI

BM Güvenlik Konseyi, Çarşamba günü, İsrail'in UNRWA'nın operasyonlarını yasaklayan bir yasa geçirmesinin ardından, BM Filistinli Mülteci Ajansı UNRWA'nın operasyonlarını ve yetkilerini lağvetme veya azaltma girişimlerine karşı 'kuvvetle uyardı'. Reuters'ın bildirdiğine göre, 15 üyeden oluşan konsey, İsrail parlamentosu tarafından Pazartesi günü kabul edilen yasayla ilgili derin endişelerini dile getiren bir açıklamayı

kabul etti. Konsey, 'İsrail hükümetini uluslararası yükümlülüklerine uymaya, UNRWA'nın ayrıcalık ve dokunulmazlıklarına saygı göstermeye ve Gazze Şeridi'ne her türlü insani yardımın tam, hızlı, güvenli ve kesintisiz bir şekilde girmesi ve ulaşması için sorumluluklarını yerine getirmeye çağırırdı.'

THE GUARDIAN

İNGİLTERE'DE TEK KULLANIMLIK ELEKTRONİK SİGARALAR YASAKLANACAK

İngiltere'de hükümetin perşembe günü duyurduğu bir plan uyarınca, tek kullanımlık elektronik sigaralar Haziran ayından itibaren yasaklanacak. İskoçya ve Galler'deki planlara benzer bir uygulama, gençlerin sağlığını korumayı ve çevresel zararı azaltmayı amaçlıyor. İngiltere hükümeti, gençlerin sağlığını korumak ve israfı azaltmak amacıyla Haziran ayından itibaren tek kullanımlık elektronik sigaraların yasaklanacağını duyurdu. Kamu Sağlığı

ve Önleme Bakanı Andrew Gwynne, bu ürünlerin, gençler arasında popüler hale geldiğini belirtti. Hükümete göre, her hafta İngiltere'de yaklaşık beş milyon tek kullanımlık elektronik sigara atılıyor. Önerilen yasağın, bu ürünlerdeki plastik, kurşun ve cıvanın çevreye sızmasını önlemesi bekleniyor. Yasağın yürürlüğe girmesi için Parlamento'nun onayı gerekiyor.

NYTIMES

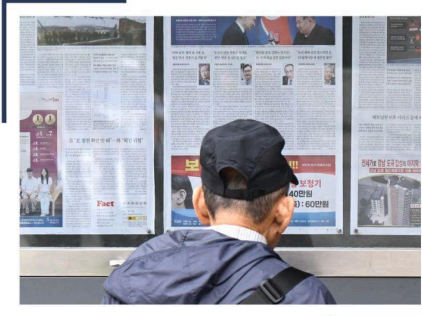

İSPANYA BAŞBAKANI GÖÇ POLİTİKASINDA REFORM VE İNSANİ YAKLAŞIM VURGUSU YAPTI

İspanya Başbakanı Pedro Sánchez, parlamentoda göçmenlerle ilgili insani ve ekonomik argümanları güçlü bir şekilde savundu. Yeni bir yasa tasarısı çerçevesinde, geçmişteki göç dalgalarını hatırlatarak, İspanya'nın her zaman bir göçmen ülkesi olduğunu vurguladı. Sánchez, 1945-1978 yılları arasında Franco rejiminden kaçan İspanyollara atıfta bulunarak, günümüzde de benzer du-

rumların yaşandığını belirtti. İspanya'nın göç politikaları, Avrupa'nın diğer ülkelerine göre daha insani bir yaklaşım sergilemeye çalışırken, hükümet Moritanya, Gambiya ve Senegal ile göç yollarını kontrol altına almak için anlaşmalar imzaladı. Sánchez'in önerdiği reformlar, bürokrasiyi basitleştirmeyi ve yasal göç yollarını teşvik etmeyi amaçlıyor. Öte yandan, İngiltere'deki Muhafazakar Parti'nin liderlik adayı Kemi Badenoch, İspanya'nın modelini örnek göstererek daha kısıtlayıcı göç politikaları izlenebileceğini savundu.

THE GUARDIAN

KUZEY KORE VE GÜNEY KORE ARASINDAKİ UKRAYNA KRİZİ BÜYÜYOR

Kuzey Kore'nin, Ukrayna'daki savaşta Rusya'nın yanında savaşmak üzere 3.000 asker gönderebileceği haberleri, Seul'de derin endişelere yol açtı. NK News tarafından paylaşılan bir video, Kuzey Koreli askerlerin Rusya'nın doğusundaki bir eğitim üssünde temel malzemeler aldığını gösteriyor. Kuzey Kore'nin asker göndermesi, sadece Ukrayna ve ABD'yi değil; 7.300 km uzaklıktaki Güney Kore'yi de endişelendiriyor. Analistler, bu geliş-

menin, Rusya'nın Kuzey Kore ile ilişkilerini askeri iş birliğine dönüştürdüğünü ve Pyongyang'ın bu sayede ekonomik fayda sağlayabileceğini belirtiyor. Güney Kore medyası, bu durumun artık Güney Kore ile doğrudan bir çatışma haline geldiğini gösterdiğini ifade ediyor. Güney Kore hükümeti, Rusya'yı Pyongyang ile olan "yasadışı iş birliğini" durdurmaya çağırırdı. Bu durum, zaten gergin olan bölgedeki ilişkileri daha da karmaşık hale getirme potansiyeline sahip.

THE GUARDIAN

KÜNYE

Didem Duygu BEYARSLAN
Ramazan Ferhat ÖLKÜ
Dilek DİLMEN
Yücel YALÇIN
Erdem GÖZEL
Emrehan DUVARBAŞI
Ezgi ERCAN
Simge ÖZSELÇUK
Ayhan ABEŞ

Meclis İş
Geliştirme Ofisi

Merkez, Darülaceze Cd.
No:12, 34381 Şişli/İstanbul

